

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Ožja volitev v Ljubljani.

Volilna komisija določila je bila včeraj, da ima danes jutraj ob 8. uri pričetni ožja volitev mej gosp. dr. Moschetom in gosp. Ivanom Hribarjem, katerih nobeden pri včerajšnji volitvi ni dobil nadpolovične večine.

Ker je bil rok za ožjo volitev jako kratek, začela se je takoj živa agitacija. Piakati na vogalih priporočali so kandidata, agitatorji pa so hiteli od volilca do volilca in skušali pridobiti ga na svojo stran. Tej agitaciji je pripisovati, da je bila udeležba danes še večja, nego včeraj.

Ob 8. uri bilo je že več duhovnih in posvetnih gospodov na rotovži, kjer so se volilcem izročali novi volilni listki. Malo pred 9. uro pričela je volitev, ki je danes šla prav gladko od rok, ker so se volilci po črkah klicali v dvorano in se je glasovanje vršilo dosti hitro.

V vedno gostejih tolpah prihajali so volilci, katere so obdelovali na jedni in drugi strani predno so dospeli v dvorano. Tudi v dvorani se je še nadaljevala agitacija, ki je bila zares izredna. Glasovali so razni uradniki, profesorji, duhovniki, trgovci, v posebni množini pa obrtniki. Tudi barjanov iz Črne Vasi in iz Hauptmance bilo je precejšnje število.

Ob 12. uri bila je volitev pri kraju in začel se je skrutinij, ki je bil ob 1. uri gotov. Izid je naslednji:

Oddanih bilo je 674 glasov. Od teh dobil je gosp. Ivan Hribar 351, gosp. dr. Mošé 322 glasov. Jeden listek bil je neveljaven. Gosp. Ivan Hribar je torej izvoljen deželni poslanec mesta Ljubljanskega.

„Istria dolorosa“.

Kedarkoli smo govorili ali pisali o kršni Istri, o žalostnem stanju istrskega Slovana ali o brezobzirnosti vladajoče karnijske in lahonske signorije, nikoli nismo pozabili vzdihniti: „tužna Istra“, kdaj vendar prisije tudi tebi žarek boljše sreče? Da, prilastku „tužna“ smo se priučili v tolikej meri, da nam že nehote in nevede uteka iz ust in peresa. Toda najnovejše pridobitve za trudopolnih deželno-zbojskih volitev, kakor tudi vesela znamenja dvigajoče se narodne zavesti, ki se je toli veselo poka-

zala za volilnega gibanja, — vse to nam je porok, da sme istrski Slovan brezskrbneje gledati bodočnosti v obraz, ko ga ne bode več po svoji strupeni volji mučil lahon, karniel ali ostudni šarenjak, ki za skledico lahonske leče bije svojega slovanskega očeta in istokrvne brate svoje. Čimbolj se bodo bližali le-ti zlati časi ubogemu Slovanu starodavne Istre, tembolj bomo brez škode in z veseljem pozabljali na oni pridevek „tužna“ — in dalo nam dobrotno nebo, da bi tudi zares kmalu pozabili!

Mej tem pa, ko mi Slovani že nekako zane-marjamo oni dolgotrajni prilastek, ker je doslej zatirana istrska raja začela ponosneje dvigati svojo glavo ter se zavedati, da je tudi Slovan sam gospod v svoji hiši, mej tem pa lahonsko signorijo stresa kar smrtna zona, ker videva, da ji dan za dnem uteka več tal izpod lahonskih nog, da mineva signorije moč, oblast, upliv in slava, da jej obrača hrbet Slovan, da bije ura njih izključnemu gospodarstvu — in da se jim bode smejal ves svet, če bodo še nadalje hoteli proklamovati Istro za italijansko pokrajino. In mi vidimo, kako lahonska gospoda napenja vse svoje zadnje moči — moči umirajočega človeka ter se v smrtnih težavah bori za svoje dosedanje zares prekrasno gospodarstvo, ki jej hoče uteči v nasprotni tabor — slovanski. In že se jim zdi, da se ne bodo mogli več dolgo časa boriti proti pravičnim naporom isterskega Slovanstva — in v tej bridkosti nadevati so začeli od svoje strani že zdaj tisti prilastek, na katerega smo mi malone že popolnoma pozabili — rekajo jej: Istria dolorosa.

Da je temu res tako, naj podam častitim čitateljem v doslovnem prevodu članek iz 26. st. časopisa „Forumjulii“, ki izhaja v Čedadu (Cividade), kjer je prvo tržišče in nekako središče „tužnih“ beneških Slovencev. Članek ima naslov, ki smo ga postavili na čelo temu članku in je datovan: v Poreči, 22. junija ter slove:

„Najhujše imamo zdaj volilne boje. Iz vseh kotov le-te uboge Istre razlega se bolesten glas, ki odmeva „fra i ruderi romani“, mej temi jedinimi pa brezpomembnimi (unici ma impotenti baluardi) naše starodavne narodnosti, jedinimi spomini na mogočno in slavno gospodstvo. Le-ti slavni spomini zgublajo se in umikajo neki podli in nesramni svojati (a una turba ognobile ed insolente), ki je po-

zabila svete dolžnosti gостаštva, dovoljene jej nekdanj od dedov naših, in širi se ošabno in predrzno.

„Povsod so namesto naših starih, onemoglih in brezpogumnih patrijotov zamenjajo mlade hrvaške moči. Stokamo, rotimo, obupavamo, no vse zaman: žalibog, da je končano gospodstvo naše (purtroppo la è finita per noi)!

„V stari dvorani sv. Frančiška umolkne sladka in slavna govorica Dantejeva, katero prevlada barbarski jezik sv. Cirila in Metoda, kajti kmalu bode v večini ona ostudna in topa stranka hrvaška, ki hrepeni porušiti naše spomenike, uničiti svete spomine naše latinske civilizacije in sladke narodnosti naše.

„Vlada pa, če jim že ne pomaga, mirno gleda; škofje, poslušajoči natančne navode iz Vatikana, so v zvezi z divjo svojatjo, ki dere po krasni deželi naši, duhovščina pa propoveduje z lec in iz spovednic križarsko vojsko italijanskemu življu.

„V Pazinu volilo je na dan volitev 28 duhovnikov hrvaške izzivajoče in nesramne tolpe. In kakošni so temu nasledki? Mej drugimi tudi splošna mržnja proti onej cerkvi, katere pastirji zaradi nizkih posvetnih koristij na nesramen način rujejo proti svoji lastni domovini.“

Toliko dopisnik iz Poreča. Uredništvo omejenega tednika pa se je pri tej toli lepi prilležitosti čutilo poklicano udariti ob irredentsko struno velikanske večine italijanskega časnikarstva ter je dostavilo naslednje modre besede:

„Zaman bi mi še posebej komentovali to pismo, ki je izraz kipeče blage duše rodoljuba (ch'è lo sfogo d'una nobile anima di patriota), katerega težijo bolesti in nejevolja. Oj da bi krasne in močne ladije italijanske zamogle koj odpluti tja v ono morje naše, ki nam je še vedno zabranjeno, da bi osvobodile plemenito, pa nesrečno Istro.“

In s temi besedami končali so polentarji v v Fulvijevi tiskarni svojo modrost in svoja „pia desideria“. To so isti gospodje, ki so izdali knjigi „Slavia italiana“ in pa „Le vicinie“, kateri je gosp. prof. Rutar omenjal toli pohvalno. Taki in jednaki glasovi, ki so v Italiji tako ogromni, kolikor je zavednega razumnštva in polurazumnštva, bi morali vzbujati več pozornosti pri nas, ki nas po vsi sili vežejo z Italijo. Čakajo nas še bridke prevare! — Prst čez usta!

LISTEK

Blôdne duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

IX.

(Dalje.)

V Jiřicah so se že čuditi začeli, da ne pride po nje mušketir, dasi so od usodnega nedeljskega zboravanja že minili štiri dnevi. Ouřada se doslej tudi še ni vrnil, imel se je najbrže tam predobro. Kmetje razšli so se po svojem delu, vsak je imel kos gozda in vozili so se po steljo, dokler so bila dobra pota; po zimi so brda s snegom zametana in samemu človeku je težko v zametih broditi do pasu, vrhu tega še z upreženim vozom.

„Rečem vam, sodnik, gospôda nas ne pozabi“, rekel je sosed Hrdlička. „Mi potrebujemo gospôde, gospôda pa nas.“

Sodnik Květ smehljaj se je tem besedam. —

Od vasi prihajal je Skûra s cizami pevajoč neko adventno pesen. Šel je v gozd po drva. Na klinu pri cizah imel je privezano žago. Žagal je samo suhe veje, svežim ni nikdar škode storil. — „Skûra, ali se ne bojite? Sosed Hrdlička neki že drugo noč ni spal.“

„Lepo bo spal pri grajskem vratarji, zlasti ako ga utaknejo v ono luknjo, kjer se je obesil Jirkovec“, spomnil je Skûra.

Jirkovec Okrouhline, pravite Skûra, da se je obesil?“

„Nu seveda. Knez ustrelil mu je Vojteha, otec zahteval je od njega, da mu ga vrne, šel je tudi nad knjeginjo, in konec vsega je bil, da so ga zaprli. Potem dali so mu za sina mošnjico s srebrenjaki. Starec pa se jim je tam obesil. In mi naj bi imeli tudi tija iti, da bi nas postreljali? Ako že hočejo to, naj vsaj po nas pridejo,“ rekel je krovce z ostrim glasom. Rečem vama, sodnik in sosed Hrdlička, čemu pa nam neso naše matere, ko smo se narodili, iztrgale jezikov, da bi bili nemi čemu pa nas neso raje utopili, kakor! oni faraon židovske novorojenčke? Rečem, čemu nas Bog

ne pobije z bliski, ker ga molimo v svojem jeziku?“ Skûra se je vzravnaval in uprl roki v bok. — „Rečem, čemu pa so nekdanj z nami govorili češki kralji? Vi, sodnik, citate o tem, vi veste to, vi razumete... Če pa se ne smemo braniti, če moramo le glave uklanjati, naj je nam tedaj vzamejo!“

Skûra zgrabil je osorno cize in šel dalje svojo pot. Sodnik se že ni več smehljaj.

Sosedu Hrdlički prišlo je na misel, da cerkvenik ni rekel Skûri inace, nego stari furijant. „Danes pa je veroval krovcu, ker je zadnjič podobne besede slišal s prižnice.“

„Pa z Bogom, sodnik; naši že gredo,“ rekel je čez nekaj časa Hrdlička in zavil proti vrtu za svojo hišo, odkjer je prihajal pokrit voz. Tudi Květ vrnil se je domov.

„Kaj, prijatelj, tako zamišljeni?“ začul se je naglo pred njim ljubezniv glas.

Sodnik dvignil je glavo, odkril se in podal desnico mlademu duhovniku.

„Kam greste, čestiti gospod?“

„Kamor oči nesó. Dan je sicer zaspan, a jedna ura v čistem zraku vedno koristi. Ta-le pot

Dopis iz Poreča nam da mnogo misliti. Najpoprej se nam nehoti usiljuje misel, kako da so istrski veliki patrijoti v tesni zvezi z odrešenimi pobratimi na onej strani velike luže, Raše, Idrije in julskih planin. Dokazujejo nam to vsak dan veliki časniki italijanski, ki so časih polni dopisov in telegramov iz vseh kotov neodrešene zemlje. Celo v manjše pokrajinske časopise dohajajo neposredno taki dopisi, kar nam dokazuje omenjeni dopis iz Poreča v Čedajskem tedniku. — Naši neodrešenci so torej očitno v vsakdanji zvezi z Italijo, katere iredentske težnje so nam znane in nam bodo gotovo delale še sivo glavo. No take nevarne zveze morali bi ravno Slovenci ovajati v časaikarstvu in parlamentu, kajti gospodje iredentoviči hlepe tudi po lepem kosu slovenske zemlje — in gorje, če...! Naši Italijani dobivajo največ iz Italije duševne hrane — no v veliki večini goji tudi lepa klasična literatura italijanska le velikoitalijanske težnje, katerih se potem nasrka italijanska mladina v naši državi. Če čita mladina tudi klasike Foscola ali Pellica, Manzoni ali Leopardija — v velikem je to italijanskem dubu. No vse to še pustimo! Sem iz srečne rešene domovine polente dohajajo po avstrijske lire tudi mnoge gledališke družbe — in tu se pod krinko lepe umetnosti goji najhujši iredentizem, kajti mnogokrat moramo v takem gledališču pozabiti, da smo v Avstriji. In vse to je dovoljeno naši lahonski gospodi — o kakej nevarnosti pa uplivni faktorji naši nočejo nič slišati. Oči se odpro, ko bo že prepozno! — Vse to omenjam le za to, da si gospodje čitatelji napravijo paralelo za naše slovanske razmere. —

Dopis iz Poreča nas mora pa tudi razveseliti. Joj, kako stoka in se solzi plemenita lahonska duša na razvalinah lahonskega gospodstva in kako jo stresa smrtna sapa, ko pomisli na bodočnost, kajti nič ni upanja, da bi v deželnozborski dvorani sv. Frančiška utihnili barbarski slovanski glasovi, pač pa vidi, kako pojema tam in konečno utihne rajskoslada govora Dantejeva. In kdo bi se ne solzil? Kdo bi ne žaloval, ko se utegne zares kmalu uresničiti tudi za naše lahonce velika resnica Dantejeva:

Nessun maggior dolore
Che ricordarsi del tempo felice nella miseria.

In če pride kdaj ta mizerija, mizerija polente, o kakšno bridko bodo spomini na mogočno in slavno gospodstvo, ko se jim je cedil med in mleko iz slovanske celinske Istre na lahonsko pobregje! Pridi, oj pridi Dantejeva — mizerija!

Lahonski dopisnik pa ni mogel brzdati svojega hudobnega jezika in peresa, da ni napisal poleg strastnih napadov in psovanj tudi nekaj lažij. Škofje, pravi, da plešejo po slovanskem taktu, ker tako so jim natančno določili v Vatikanu. Podli dopisun hoče tu ubiti kar več muh z jednim udarcem. Mi moramo že priznati, da se škofje neso pregrešili s takim korakom, zatorej dela škofom krivico, če jih dolži slovanoljublja. Italijo pa hoče po drugi strani nakujskati na Vatikan. Duhovščina pa zaradi nizkih posvetnih koristij rogovili z lec in spovednic proti Lahonom ter deluje tako proti lastni domovini. Vlada pa mirno gleda. In tu se nam je spominjati glavarja Zuecka ali

pa mi sosebo ugaia! — Vedno se mi zdi, kakor bi šel po nji proti domu, naša vasica je tudi tako mej vrti, kakor začarana, človek vidi slemena slamnatih streh stoprav, ko je že mej njimi. In zdi se mi, kakor bi mej temi strehami videl svoj dom, svojo zibel. — Vender nekako preplašeni ste, ali se vam je kaj dogodilo?

Kvčt pripovedoval je, kako so poslali v Jifce z gradu povelje, in ni zatajil nobene besede, katero je v nedeljo izgovoril; ko pa je končal pripovedovanje, vprašal je uprši oči v duhovnika: „Kaj pravite temu, čestiti gospod?“

Duhovnik bil je presenečen o njegovih besedah in v zadregi, da bi brzo odgovoril možu, ki mu je odkril do dna svoje srce, v katerem je uzrl kakor za kristalnim steklom cvet, katerega so našemu ljudstvu trgali iz nedrij in duše toliko let in ga vender neso mogli iztrgati, katerega so polivali z ognjem, ničili z ledom in vender neso mogli, da bi le jednega iz teh rudečebelih cvetov uničili.

„Jaz,“ rekel je po malem odmoru, „jaz bi na vašem mestu ne delal inče.“

„Kaznovali nas bodo, a pretrpeli bodemo.“

„Kdor zna tako ravnati, kakor vi, zna tudi trpeti, videli bodete prijatelj, da zna!“

slovenskega renegeta Lasciaca (Laščaka) in drugih, potem se uverimo tudi o tej resnici.

Da končam, rečem naj, da si nič bolj ne želimo onega trenutja, ko bodo Lah zares morali reči in zdihniti: „purtroppo la è finita per noi!“

Kr nov.

O skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole.

III.

Da zamore šola na izročeno jej mladino v vzgojstvenem oziru uspešno uplivati, je nadalje potrebno, da stariši otroke kolikor mogoče redno v šolo pošiljajo, kajti ni ga zla, ki bi pri pouku tako uplivalo, nego neredno šolsko obiskovanje.

Neredno šolsko obiskovanje stori, da otrok v posameznih šolskih predmetih zaostaja; znanje, koje si po takem obiskovanju pridobi, podobno je verigi, kateri na več krajih manjkajo členi ali obročki. Sami odlomki posameznih věd brez vezi, katere pa otrok tudi hitro pozabi in tako mu šola ne prinaša nikakšne koristi.

„Toliko in toliko let hodil je moj deček v šolo, a zdaj ne zna niti najložjih računov izračunati!“ Tako sliši vsklikniti mnogokrat tega ali onega očeta — a pri tem mož ne pomisli, da je njegov otrok največ šolskega časa prebil na paši pri živini ali pa na polji mej delavci, ne pomisli, koliko potov je imel radi slabega obiskovanja šole od strani svojega otroka in da je moral radi tega plačati tudi precej goldinarjev globe ali je pa več kazni celo z zaporom odslužil.

Pa ne samo, da šola takemu otroku, ki ne redno v njo zahaja, malo koristi donaša, ampak takšno neredno obiskovanje ima tudi v nrvstvenem oziru za dotičnega otroka in včasih za vso šolo zelo slabe posledice.

Kaj sliši otrok, ki namesto, da bi šolo obiskoval, v družbi z odraslimi poljska dela opravlja ali pa se po pašah klati? Dobrega nič nego neslane pregrešne pogovore, prisvoji si različne razvade, zarobljenosti ter take nečednosti prinese potem — če se mu po dolgem izostanju vender-le jedenkrat poljubi v šolo pogledati — s seboj, trosi je ondi mej tovariše svoje in tako včasih cel razred, da čisto vso šolo okuži.

Zato pa tudi nemajo, kakor se je že večkrat poudarjalo, sedaj obstoječe polajšave, ki otroke sedmega in osmega šolskega leta v poletnem času obiskovanja šole oprostijo v tem obziru kaj dobrih nasledkov, ker pripomorejo mnogo k temu, da postaja šolska mladina vedno suroveja.

Boljša po takem šestletna dōba, v kateri otrok neprenehoma v šolo hodi kot pa tako pretrgano obiskovanje. S tem pa morebiti nesem rekel, da sem za šestletno šolsko dolžnost, saj je znano, da se otrok šole v 13. in 14. letu svoje dōbe začne duševno prav razvijati in je torej še le takrat najbolj vsprejemen za pouk. Najboljše bi pač bilo, da bi se postavila, ki zadevo olajšava šolskega obiskovanja, čisto odstranila.

Nerednemu obiskovanju šole je res mnogo tudi krivo veliko siromaštvo starišev, zoper katero pa ni zdravila in šolske oblasti, zategadelj takim pri

„In vi, čestiti gospod, bi na mojem mestu ne delali inče?“

„Od besede do besede govoril bi bil tako, kakor vi!“

Kaplan spremil je sodnika skoro do njegovega vrta. Za gumnom ločila sta se in si stisnila roki. Kvčt vzravnal je glavo, in staro njegovo oko je zopet zabliščalo, kakor solnce spomladi. Sodniku bilo je laglje, mnogo laglje.

Duhovnik obstal je v drevoredu jablan in gledal na vas. Vasica ta postala mu je najedenkrat tako ljuba, kakor rodna njegova vas z zelenim listjem starih dreves zakrita. „Čemu moraš toliko trpeti, narod češki! Čemu so tvoje vasice tako čisto domovje nesreče?“ — Nekje od strani, od črnih gozdov razlegala se je k njemu pesen, katero je doma tako pogostoma prepeval: „Jen se mně, má milá, dobře chovej, koupim ti šáteček damínovej.“

Poslušal je nekaj časa neznao pevko in mi mogrede zapel je po tiho sam: „Zatoč se, slunečko, nad ty lesy...“

Črni gozdje so že jako temneli, ko se je kaplan vračal k Okrouhlini.

(Dalje prih.)

obravnavi šolskih zamud tudi po mogočnosti prizanašajo, če ni z izostanjem zna biti v zvezi upor ali renitence dotičnih roditeljev.

Drugi glavni pogoj, da zamore šola pokazati povoljnih vzgojnih uspehov je tedaj redno šolsko obiskovanje.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 9. julija.

Deželnozborske volitve bodo v vseh kronovinah, v katerih so bili razpuščeni deželni zbori, kmalu končane. Skoro v vseh novih deželnih zborskih bode precej novih poslancev. Na Tirolskem je na pr. v kmetijskih občinah polovica poslancev novih. O deželnozborskih volitvah na Češkem smo včeraj govorili. Pa tudi v Galiciji bode precej sprememb. Povsod so liberalni elementi nekaj pridobili, konservativni pa zgubili. Na Tirolskem so pri volitvah v mestih liberalci pridobili jeden mandat, po Galiciji pa demokratje nekaj mandatov odtrgali plemenitaški stranki. Volitve kažejo, da se začneja neko gibanje proti klerikalnim težnjam.

Zmaga **Mladočehov** je strašno poparila nemške konservativce. Sedaj že pišejo konservativni listi; da se bode razbila državnozborska večina, ako pri bodočih volitvah za državni zbor zmagajo v tolikej meri Mladočehi, kakor so pri volitvah za deželni zbor, kajti nemški konservativci ne morejo biti v jednem krogu z Mladočehi. Konservativni program je: 1. konfesionalna šola, 2. reforma narodnega gospodarstva in 3. narodni mir. Za Mladočeha pa ne bodo hodili konservativci po kostanj v žarjavo. „Če se že moramo udati,“ piše upliven konservativen list, „udamo se rajši omikanim Nemcem nego po ruskej omiki hrepenečim Mladočehom.“ Iz teh besed je pač jasno vsakemu, kako verni zavezniki so bili konservativci nam. Dokler so slovanski poslanci jih brezpogojno podpirali, sami pa pobirali drobtine, ki so padale za vladne mize, so se nam laskali. Ko so pa Slovani začeli tudi zase kaj zahtevati, pa nas strašijo s tem, da se pridružijo liberalcem. Posebno pa se boje naši konservativni zavezniki prave slovanske kulture, katera jedina more ohraniti Slované. Taka pisava nemško-konservativnih listov pa mora biti opomin za avstrijske Slované, da se bolj zblížajo in skupno začno boj za narodne pravice, kajti sedaj vidimo, da se Slovan more le na Slovana zanašati.

Deputacija Brnskih delavcev bila je pri **grofu Taaffeju** na Dunaji. Pri vsprejemu deputacije bil je tudi trgovski minister, ki se pa ni nič razgovarjal z delavci. Objasnili so Taaffeju, kako neugodne so razmere delavcev v Brnu, slabše nego po drugih mestih. Delo so ustavili le prisiljeni. Vlado zatorej prosijo, da bi posredovala. Prosijo jo pa tudi, da bi jim svoboden shod dovolila Taaffe je obetal posredovanje. Priporočal je pa, da naj bodo mirni in kmalu začno delati. Shoda pa jim ne more obljubiti, ker nema informacij od moravskega namestništva o tamošnjih razmerah.

Vnanje države.

Letos se baje na **ruskem** dvoru prvokrat rojstni dan cesarja Frana Josipa ne bode oficijelno slavil. Dosedaj je bila navada, da je car ta dan povabil več častnikov k banketu in napil avstrijskemu cesarju. Navzoči so bili tudi vselej člani avstrijskega veleposlaništva. Car in drugi za to opravičeni imeli so trakove avstrijskih redov. Posebnega političnega pomena pa opustitev tega slavlja nema, kajti povod temu je najbrž to, da carja ta dan ne bode v Peterburgu. Odpotoval bode namreč že pred 18. dnem avgusta v Kodanj.

Na **Francoskem** se je tudi osnovala stranka zjedinjenih kristijanov. Njen program je: 1. Revizija ustave v kristijanskem in narodnem zmislu; 2. spoštovanje deset božjih zapovedij in uedelskega miru; 3. nezavisnost svetega očeta v njegovi lastnosti kot glavar kristijanstva; 4. lojalno izpolnenje konkordata in odpravo svojevoljno uvedenih dodatnih določb; 5. svoboda cerkve, šole, bolnic, pobožnih naprav in duhovnih združenj; 6. odprava šolskih zakonov, kateri zabranjujejo občinam in rodbinskim očetom svobodno izbirati učitelje; 7. odprava vojaške službe duhovščine; 8. odprava gospodarskega in finančnega izmolzevanja, katero so uveli židje in prostozidarji pod krinko svobode v škodo poljedelstvu, obrtniji in trgovini. Z osnovo te stranke se bodo pač le strankarski oduošaji v Franciji še bolj zamotali.

Krečani naznanili so turškemu komisarju, da zahtevajo, da se odpokliče generalni guverner Sartinski paša, posebno konstituanta pregleda ustavnih zbor, reformuje pravosodnje postopanje, otoku dovolj finančna nezavisnost proti temu, da bodo plačevali letni danj, in uradi razdele mej Grke in mohamedance. Komisar je poročil te zahteve v Carigradu, a je pristavil, da ne priporoča, da bi se vse zahteve dovolile.

Dopisi.

Iz Kranjskega okraja 6. julija. [Izv. dop.] Kakor znano, vršila se je 5. t. m. ob 10 uri

dopoludne volitev dveh zastopnikov kmetijskih občin Kranjskega, Loškega in Tržiškega okraja v Kranji. Zanimivo je bilo opazovati volilce pred volitvijo. Zbirali so se „Klanovci“ na „Stari pošti“, a „Kalanovci“ pri Jelenu. Ločili so se strogo precej pri prihodu v Kranj v dva tabora, a kak razloček mej obema. Na Staro pošto so prihajali sami čvrsti duhovniki, učitelji in cvet kmetijskih posestnikov. Veseleje je bilo gledati, kako so bili volilci veselega obraza, kajti ni jih grizla vest, da bi jim bilo treba glasovati zoper svoje prepričanje vsled kakega pritiska. Kako pa je bilo pri Jelenu? Tu si videl g. Kalana z obupanym obrazom in ravno taki so bili tudi njegovi volilci. Vsakteremu kmetu si bral že na obrazu, da bi silno rad prestopil, a ne sme, ker potem bi se zameril svojemu strastnemu duhovniku.

Nikdo si ni upal iti po mestu, ker bal se je, da bi utegnil katerega poštenjaka srečati, kateri bi ga bil morebiti povabil na Staro pošto. Ako si pa le po nesreči katerega dobil in vprašal: koga bode volil, ti je hitro odgovoril: gosp. Detelo. Pa katerega še? Odgovoril je gotovo: Ja, jaz sem dal besedo, a besede ne smem snesti, prav rad bi, a ne smem, volil bom g. Kalana. Le kapl. Karlin in kapelan iz Predoselj sta imela nekoliko več poguma in lovila in prigorjajala volilce na vse načine, a za man, zmaga je bila le naša.

Ravno tako je bilo zopet po volitvi. Zmagovita stranka se je skupno podala zopet na Staro pošto, kjer smo imeli skupno kosilo, kamor je prišel tudi gosp. novoizvoljeni deželni poslanec Oton Detela. Tu smo se prav pošteno zabavali.

Izmej Kalanovcev zopet ni nikdo prišel v našo družbo, ampak nekateri so šli domov, drugi pa zopet k Jelenu. Pa kaj sem pisal nikdo? Bil je v naši družbi tudi Kalanovec, pa še celo učitelj Jos. Levičnik iz Železnikov. Za Boga svetega, kako more učitelj g. Kalana voliti, to mi je nerazumljivo. Gosp. Levičnik se za ta čin ne opere več pri svojih kolegih, ko bi ga še toliko najboljših zagovornikov zagovarjalo. Kdor voli g. Kalana, ta ni vreden, da bi se sploh imenoval učitelj. Kako je mogel učitelj g. Kalanu obljubiti, da ga bode volil? Ali mu niso čisto nič znani njegovi nazori o šoli in učitelstvu? Prej bi si mogel misliti, da bi si kmet volil volka za pastirja svoje črede, nego da bi učitelj mogel glasovati za g. Kalana.

Iz Celjskega okraja. [Izv. dopis.] (Kupovanje glasov in volilni manevri nemškutarski.) Kakor znano, vršile so se letos meseca marca volitve v okrajni zastop, ki so se končale s častno narodno zmago. Dne 26. sušca volila je odločilna skupina velikih posestnikov. Kazalo se je, da bode v tej skupini odločevalo par glasov, ali zmaga narodna ali pa nemškutarska stranka in s tem dobi večino v okrajnem zastopu.

Mej agitatorji nemškutarske stranke odlikoval se je posebno žid Janez Sonnenberg, tovarnar v Libojah. Ko je videl, da se nekateri volilci, katere bi bil rad pridobil za nemškutarsko stranko, nikakor ne dajo pridobiti, skušal jih je vsaj odvrti, da se ne bi sploh volitve udeležili; pri tem se je pa posluževal takih sredstev, katere postava strogo prepoveduje.

Pazil je, kdaj se bodo volilne legitimacije raznašale. In ko je dne 25. sušca prinesel občinski sluga v Petrovčah, I. Tratnik, Neži Govek, posestniki v Petrovčah, njeno legitimacijo, bil je že navzoč in je kar legitimacijo pograbil ter jo hotel z vso silo odvzeti, tako da mu jo je volilka Neža Govek komaj iztrgala; tako je bila legitimacija vsa zmečkana. Janez Sonnenberg je namreč mislil, ako se mu posreči, odvzeti Neži Govek njeno legitimacijo, ne bo mogla posluževati se ji pristojne volilne pravice, kajti po postavnih določbah imajo v volilno dvorano ustop samo tiste osebe, ki se morejo izpričati z volilno legitimacijo.

Ko se Janezu Sonnenbergu ni posrečilo, Neži Govek odvzeti njene legitimacije, prigorjaval ji je, ponujajoč ji celo peščico denarja (petakov) za to, da ne bi dovolila, da bi šel njen mož Jože Govek za njo volit, ampak da bi ga odpravila na dan volitve proč.

Vse to vedo potrditi Neža Govek in njen mož Jože Govek, posestnik v Petrovčah, in I. Tratnik, občinski sluga v Petrovčah.

Ravno tako je skušal isti Janez Sonnenberg tudi Leopolda Beca, veleposestnika v Drešnji vasi odvrti od volitve na ta način, da mu je ponujal denarja ter mu prigorjaval, naj se odpelja na dan

volitve, če hoče celo na Dunaj; on, Sonnenberg, bode mu dal potreben denar za to.

Matevž Bašl, občinski sluga v Št. Petru, obljubil je Franu Mastnaku, posestniku v Gorajih Rojaj, ki je imel volilno pravico kot vaški župan v Gornjih Rojaj, da dobi 15 gold., če ne voli z Žavčani, to je z narodno stranko, ampak če voli na ono stran, to je z Lenkotom in nemškutarji. Pozneje je pa ponujal sam Jože Lenko, posestnik in občinski predstojnik v Št. Petru, Franu Mastnaku 30 gld., če voli z njegovo, to je „nemško“ stranko; obljubil mu je, da dobi denar, ko gre k volitvi.

Ravno tako se je tudi ponujalo Franu Brinovcu 15 gld., da izostane od volitve, kdo ga je hotel zapeljati z denarjem, bo že povedal, če bi bil za pričo poklican.

Ker se Franc Mastnak, vaški župan v Gornjih Rojaj, ni dal pregovoriti, da bi volil z Jožetom Lenko, poskusila sta Jože Lenko in občinski sluga Matevž Bašl na drug način zabraniti mu, da bi ne mogel priti k volitvi in voliti z narodno stranko. Ko je Matevž Bašl kot občinski sluga prinesel Francu Mastnaku legitimacijo, dal je podpisati od Franca Mastnaka vsprejemnico, legitimacije mu pa ni izročil, rekoč, da ista še ni „fertif“ in da jo bo dobil, kakor hitro bo gotova, akoravno občinski urad v Št. Petru ni imel legitimacije sam napravljati, ampak jih je dobil od c. kr. okrajnega glavarstva že popolnoma izdelane z ukazom, da jih volilcem takoj dostavi. — Ker pa legitimacija še vedno ni bila dogotovljena in dostavljena, akoravno je bilo samo še par dni do volitve, mej tem ko so vsi drugi volilci svoje legitimacije že davno imeli v rokah, šel je Franc Mastnak do trikrat k obč. predstojniku Jožetu Lenku po legitimacijo, ta ga je pa odgnal, da nima časa zdaj iskati legitimacije, akoravno ni imel čisto nič dela. Še le pri c. kr. okr. glavarstvu dobil je potem Franc Mastnak duplikat legitimacije in je tukaj zvedel, da je sprejemnica, ki mu jo je dal občinski sluga Matevž Bašl podpisati, že davno dospela na c. kr. okrajno glavarstvo, tako da se je tukaj mislilo, da se je legitimacija redno dostavila. Računila sta, da Franc Mastnak ne bo smel v volilno dvorano, če nima legitimacije, ter ne bo mogel voliti; tako bi zgubila narodna stranka jeden glas.

Člen 6. postave z dne 17. decembra 1862 št. 8 dr. z. de 1863 pravi: Wer bei Wahlen zur Ausübung politischer Rechte Wahlstimmen kauft oder verkauft, oder auf listige Weise die Abstimmung oder ihre Resultate fälscht macht sich . . . eines Vergehens schuldig u. ist mit strengem Arreste von einem bis zu sechs Monaten zu bestrafen.

Isti pregrešek je pa tudi, če kdo le poskuša kupovati glasove, to je uplivati na dotičnike tako, da glasujejo v njihovem smislu, ali pa da sploh ne glasujejo, ampak se volitve vzdržijo ter s tem ne glasujejo proti njemu oziroma njihovi stranki, če tudi je ostal poskus brezuspešen. Pa tudi poskus, volilcu vzeti legitimacijo ali jo pa na tako zviti način zadržavati, kakor sta to storila Jože Lenko in Matevž Bašl, spada pod isto kazensko postavo („Wahlfälschung“), kajti kasacijski dvor spoznal je z razsodbo z dne 2. svečana 1882 št. 13304 zb. št. 423, da je tega pregreška kriv celo tisti, ki je z namenom zgolj povzročil, da se je legitimacija izročila drugi osebi, kakor tisti na katero se legitimacija glasi.

Ker se taka agitacija, pri kateri bi se volilcem denar ponujal, v naših krajih doslej še ni godila in ker je o tem oziru naše ljudstvo nepokvarjeno, treba je tembolj paziti, da se ta najgrši način agitacije, tudi pri nas ne udomači. Mislimo tudi, da je dolžnost naših poslancev storiti potrebne korake, da dotične oblasti tej zadevi obrnejo potrebno pozornost, da se vsaj za bodoče čase zabranijo jednaki poskusi, naše vseskozi pošteno ljudstvo demoralizovati in korumpovati.

Spominjamo se, da je sl. c. kr. okrožna sodnija obsodila, če se ne motimo lanske leto, nekega narodnjaka v Slatini, ker so ga nemškutarji dolžili, da je baje jedenkrat vinjen obetal nekemu „prijatelju“, ki pa je glavni steber nemškutarstva v Slatini, da bo mu dal 100 gld., če voli z narodno stranko. Denarja pa mu ni pokazal. Torej „videant consules, ne quid detrimenti res publica capiat!“

Iz Konjiškega okraja. [Izv. dopis.] (Naša c. kr. davkarija) še nikakor ni prišla tako daleč, da bi vedela, kako se našemu slov. jeziku pravi v nemškem jeziku, oziroma, kako se mora v uradnih spisih imenovati. V državnem in

deželnem zakoniku rabi se že skozi desetletja izključivo le izraz „slovenische Sprache“. Vsi omikani krogi rabijo ga ravno tako. Samo pred par leti je takrat še slavni Sevnški grajščak ter slavljen državni in deželni poslanec, — kar pa je vse že davno minulo, — prišel na ženjalno idejo, uvesti oni izraz, katerega rabijo za nas Slovence, spodnještajerski nemškutarji posebno, kedar so se nasrkali poguma v svoja nemška srca, iz peneče tekočine nemškega „Gerstensafts“, namreč wendische Sprache, katerega je hlastno popala ravno tako surova, kakor na dovrtu revna celjska vahta.

Čudom smo se torej začudili, ko smo videli da je ta psovalni v omikani družini nerabljeni izraz vsprejela naša c. kr. davkarija v Konjiške v uradne spise, n. pr.

P. Z. 12 ex 1889 *)

G. Z. 1686.

Zahlungs auftrag
in Folge amtlichen Befundes.
An das löbliche Gemeinderath
in

Sie haben das Gesuch 1. Oktober 1888 um Einführung der wendischen Unterrichtssprache und der deutschen Sprache als nichtobligaten Lehrgegenstandes an der Schule in nichtgestempelt etc.

Gospodom pri našej c. kr. davkariji je prav dobro znano, kak pomen ima izraz „wendisch“, kajti ravno c. kr. davkarski uradniki v Konjicah so tako rekoč prav doma pri nasprotni stranki in služijo kot razni funkcionarji pri „nepolitičnem“ šulferajnu. Ako se je ta izraz vkljub temu v uradni listini rabil, storilo se je to vedoma in z namenom, iz Celjske vahte prenesli ta izraz tudi v uradne spise in v uradno rabo. Da bi pa c. kr. uradi, katerim je žaljivi pomen prav dobro znan, rabili ta izraz, zoper to se moramo odločno protiviti. Zoper to postopanje se je takoj uročila pritožba na višjo inštanco, pa rešitve še ni do danes. Upamo, da bodo pa naši poslanci potrebno poskrbeli, da se naši c. kr. davkarski uradniki podučeda naj o nas in o našem jeziku rabijo iste izraze, katere rabi deželni in državni zakonik, in ki se nahajajo v vseh uradnih listinah, ne pa da segajo po izrazih, s katerimi nas psujejo naši nasprotniki.

*) Ravno tako tekoča št. 13 ex 1889.
opr. št. 1687.

Domače stvari.

— (Presvetli cesar) podaril je občini Brusnice za popravo župne cerkve 200 gld.

— (Trgovska in obrtniška zbornica) volila je včeraj zvečer ob 6. uri dva poslance v deželni zbor. Po primernem nagovoru g. predsednika V. Petričiča vršila se je volitev in izvoljena sta gg. Anton Klein z 21, Fran Ks. Souvan z 14 glasovi.

— (Na Vrhnikih) bilo je oddanih 36 glasov, vsi jednoglasno za g. Gorupa.

— (V Kočevji) bil je včeraj lekarničar Robert Braune poslanec izvoljen. Dobil je v Kočevji 96 glasov, v Ribnici 56, župnik Brenc 1 glas.

— (Vladika Strossmayer) prišel je v kopel na Slatino, kjer ostane nekaj časa. Dobro došel na slovenskih tleh!

— (V Pazinu) bili so te dni izgredi. Ko je okrajni glavar Simčič, proti čegar izvolitvi so Italijani brzojavno uročili protest, odhajal v Trst poročat o volitvi, ga je na kolodvoru več sto osob insultovalo. Šolskemu nadzorniku Kosu napravili so mačnico.

— (Bralno društvo pri Mali Nedelji) zastopal je pri Vodnikovi slavnosti gosp. Ognjeslav Kosi.

— (Imenovanje.) Podtajnik v vnanjem ministerstvu baron Karol Nyrbach imenovan je okrajnim glavarjem na Koroškem, okrajni komisar Alojzij Fabiani namestniškim tajnikom na Primorskem.

— (Dr. Vinko Gregorič) povrnil se je s svojega potovanja. Ogledal je na tem potovanju tudi Pariško razstavo.

— (Poročil) se je danes g. Štefan Lapajne, c. kr. vladni koncipijent, z gospdč. Jerico Žnidaršičevo v Idriji.

— (Iz Tržiča) se nam piše: Čudom se čudite! V Tržiči, nemški trdnjavi, se slovensko bralno društvo snuje.

— (Češki Sokol) vrnil se je iz Pariza domov. V nedeljo zvečer bila je sijajna veselica na čast vrnivšim se Sokolom. Prisotnih bilo je do 5000

ljudij. Načelnik Sokolu dr. Podlipny, ki je Sokola v Pariz vodil, dobil je red častne legije.

— (Tivoljska zadeva) obravnavala se je dne 4. t. m. pri županstvu v Spodnji Šiški. Županstvo je spoznalo, da je gospa Berta pl. Schnetzingler zakrivila prekršaj zakona za varstvo poljskih pridelkov in nasadov ter jo je obsodilo na jeden goldinar globe, eventualno šest ur zapora.

— (Iz okraja Kamniškega) dobili smo pritožbo zaradi ceste skozi Trzino. Ko se z državne ceste prestopi v Trzino, mora človek kar strmeti nad velikimi lužami in kupi blata. Prejšnji cestar je nekda po štirikrat na leto blato pogrebel in skrbel za cesto, sedaj pa se za konec okrajne ceste v Trzini nič ne stori. Ta cesta je najbolj pozabljena.

— („Učiteljski Tovariš“) ima v 13. številki nastopno vsebino: Ali se kdo spominja ubožnih vasi brez šole? — Domača vzgoja. Piše Jakob Dimnik. — Svitoslav i Danica. — Relief-Karte. — Domoznanstvo kranjske vojvodine. Spisal Iv. Lapajne. — Predgovor. — Dopisi. — Razpis učiteljskih služeb.

— (Književno naznanilo „Pedagogičskega društva na Krškem.“) V kratkem izide „III. Pedagogičski letnik“ z bogato in zanimljivo vsebino, kakor: Iskustveno dušeslovje. — Odlomki iz J. A. Komenskega didaktike. — V šolski delarni. — Spomeni na Dunaj i. t. d. — P. n. slovensko učiteljstvo se s tem uljudno vabi, da v polnem številu pristopi k temu slovenskemu literarnemu učiteljskemu društvu, oziroma, da si naroči knjigo. Isto tako se vabi drugo razumništvo slovensko, da nas krepko podpira s svojim pristopom ali z naročbo. Društvenina iznaša 1 gld. Dobiti bode tudi posebnih odtisov „Dušeslovja“. — Pri tej priliki uljudno prosimo tudi one ude, ki neso uplačali društvenine za tekoče ali za preteklo leto, da to nemudoma blagovolé storiti. Odbor.

— (Pri volitvi novega občinskega sveta) v Toplicah pri Novem mestu bil je gosp. Avgust Kulavič, zdravnik in posestnik zopet jednoglasno županom izvoljen. Za 1. svetovalca g. Fran Kulavec, za 2. svetovalca gosp. Anton Nardini iz Sel, za 3. svetovalca Fran Klinec iz Gorn. Polja, za 4. svetovalca Fran Zamida iz Uršnega Sela, za 5. svetovalca Andrej Pogljajen iz Vel. Rigla.

— (Posojilnica v Črno mlji,) registrovana zadruga z neomejeno zavezo, imela je prvega pol leta prometa 82.392 gld. 27 kr. Hranilnih ulog bilo je uložnih 22.076 gld. 78 kr. vzdignjenih 10.236 gld. 09 kr. Izposodilo se je 29.365 gld.

— (Na včerajšnji mesečni somenj) prignalo se je le 640 glav živine in sicer: 203 konji, 128 volov, 232 krav in 77 telet. Somenj ni bil dobro obiskan, kupcev malo, kupčija srednja.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zader 8. julija. Izmej veleposestnikov izvoljen zopet bivši predsednik deželne zboru Vojnović, sicer pa voljenih še pet narodnjakov in 4 avtonomaši.

Gorenji Milanovac 8. julija. Danes popelje se kralj z regenti in ministri v Takovo, kjer je Miloš Obrenović na cvetno nedeljo 1815. l. proglasil ustanek proti Turkom. Po zajutreu povrne se semkaj, kjer bode prenočeval. Včeraj bila baklada, razsvetljava in umetelni ogenj. Ko se je kralj pri oknu prikazal, zaorili so burni klici. Na nagovor rekel je kralj: Srečnega se čutim, da sem našel tako srčen vsprejem v kraji, ki je v tako tesni zvezi z mojih slavnih prednikov življenjem in delovanjem.

Pariz 8. julija. Razstavo obiskalo je danes 203.000 ljudij.

Jägerndorf 9. julija. Gibanje strajka bistveno nepremenjeno. Tovarnarji nečejo s strokovnim društvom delavcev pogajati se, marveč hočejo pogajati se samo neposredno z delavci tkalci, pri njih delajočimi. Delavci nasproti pa zahtevajo, da se skupno paravnajo difference. Oblastvo odredilo, dokler traje strajk, obširne varnostne naredbe. Meja je z vojniki zastavljena, da se tako prepreči uplivanje in eventualno najemanje nemških delavcev, ki bi hoteli delo prevzeti. Doslej nobenega povoda, da bi oblastvo poseglo vmes.

Carigrad 9. julija. (Izvestje Reuterjevo :) Ker je turški pooblaščenec na Kreti, Mah-

mud paša, zavrzel terjatve nezadovoljne stranke, branijo se kmetje v zahodnih okrajih plačevati desetino. Vojaki in žandarmi, ki so pri pobiranju desetine posredovali, morali se se pred prebivalstvom umakniti, da ni prišlo do prelihanja krvi.

Zahvala.

Volitev, ki se je izvršila danes v našem glavnem mestu, dokaz mi je, da uživam zaupanje večine meščanstva. Ker to zaupanje zamore izvirati le iz ocenjevanja mojega dosejanega javnega delovanja, zlasti v mestnem zboru, bode mi današnja jako častna izvolitev v izpodbujo, da vedno in povsod neutrudljivo in neustrašeno zastopam koristi našega glavnega mesta in njegovih prebivalcev.

Zlasti gospodje obrtniki in trgovci, ki so ne da bi bil kandidoval sam, skoro brez izjeme oddali záme svoje glasove, naj bodo zagotovljeni, da bodem vedno vestno in vztrajno za topal njihove koristi, ako se bodo strinjale s koristi dežele in naroda slovenskega.

Da pa za prihodnje zasedanje deželnega zbora izvem težnje in želje svojih častitih gospodov volilcev, sklicujem v dan 13. t. m. v prostore čitalnične gostilnice volilni shod, na katerem bodem razvil svoj program ter pojasnil, kako mislim delovati v deželnem zboru.

V Ljubljani, dne 9. julija 1889.

Ivan Hribar.

Bratje Sokoli!

Naš ljubljani starosta, gospod Ivan Hribar, zmagal je v stolnem mestu Ljubljani, kot deželni poslanec. Pridite vsi, da ga pozdravimo. Shod ob 8. uri v čitalnici v društveni opravi.

Za odbor:

Dr. Dereani.

Za vnanjo porabo. Pri protinu in trganji, bolečinah po udih in vsakovrstnih unetjih pokazalo se je posebno uspešno Moll-ovo „Francosko žganje“. Steklenica stane 90 kr. Vsaki dan ga razpošilja po pošttem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 12 (55 8)

„LJUBLJANSKI ZVON“
stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Loterijske srečke 6. julija.

Na Dunaji:	32,	66,	27,	58,	75.
V Gradci:	45,	85,	15,	50,	65.

Trujci:

8. julija.

Pri **Malič**: Ceschini iz Pulja. — Wambolt iz Amstata. — Wolf iz Ptuj. — Gršek z Dunaja. — Kahn iz C. lova. — Mišič s Koroškega

Pri **Slonu**: Tomič iz Sevnice. — Stare iz Utike. — Peris iz Jaske. — Riedhofer iz Gradca. — Šepič, Berjuba, Zarba iz Trsta. — Šverljuga iz Zagreba. — Miklašič iz Trsta. — Bargollini iz Livorne.

Meteorologično poročilo.

D-nj	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
7. julija	7. zjutraj	736.0 mm.	13.2° C	brevz.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	734.9 mm.	23.4° C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	735.6 mm.	17.0° C	sl. vzh.	jas.	
8. julija	7. zjutraj	736.7 mm.	14.0° C	brevz.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	736.1 mm.	25.6° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	735.3 mm.	19.2° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 17.9° in 19.6°, za 0.9° pod in 0.8° nad normalom.

Dunajska borza

dne 9. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

		včeraj	danes
Papirna renta	gld.	83.90	83.80
Srebrna renta	gld.	84.70	84.70
Zlata renta	gld.	109.80	109.80
5% marcna renta	gld.	99.80	99.80
Akcije narodne banke	gld.	908.50	906.—
Kreditne akcije	gld.	301.75	301.50
London	gld.	119.25	119.40
Srebro	gld.	—	—
Napol.	gld.	9.45 1/2	9.46 1/2
C. kr. cakini	gld.	5.64	5.64
Nemške marke	gld.	58.80	58.32 1/2

4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	133 gld.	25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	173	25
Ogorska zlata renta 4%	100	15	—
Ogorska papirna renta 5%	100	15	—
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	75	—
Dunavska reg. srečke 5%	100 gld.	122	25
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	118	—	—
Kreditne srečke	100 gld.	183	—
Stalofove srečke	10	19	25
Akcije anglo-avstr. banke	120	122	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	230	—	—

Javna zahvala.

Tehnično društvo za Kranjsko napravilo je dne 6. in 7. t. m. društveni izlet v obče imenitno Idrijsko rudarstvo, — kateri bode vsem udeležencem v najlepšem spominu ostal. — Društveni odbor spolnure torej le prijetno dolžnost, ako izreka gospodu ces. kralj. rudarskemu nadsvetniku J. Novaku za dovoljenje ogleda in srčni vsprejem — in gg. inženirjem in uradnikom za trudapolno voditev pri ogledu tovarne najtoplejšo zahvalo.

Za društveni odbor:

(532)

načelnik.

Oženiti se želi

na deželi trgovec, 26 let star, prijetne vnajnosti, z lepim premoženjem in dobro trgovino, ter si tem potom išče nevesto. Zahteva starost pod 25 let, prijetno podobo, srednjo izobrazbenost, ter do 5000 gld. premoženja.

Prijazne ponudbe s sliko pod naslovom „Trgovec 63“ na upravništvu tega lista. (517-3)

V ŠVICARIJI

Jutri v sredo dne 10. julija 1889.

VELIK

VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 8. uri zvečer. Ustopnina 20 kr.

Otroci prosti.

(533)

Spoštovanjem HANS EDER.

Ženitbena ponudba.

Ljudski učitelj na deželi, 30 let star, lepe vnajnosti, dobrodušnega značaja, s stalnim letnim dohodkom 600 gld., želi z namenom oženiti se, pismeno seznaniti se z gospo ali tudi mlado vdovo brez otrok, ne čez 30 let staro, izobraženo, čedne podobe in dobrega srca ter z nekoliko premoženja. Prosi torej resnih ponudb s sliko, ter zagotavlja najstrožjo diskretnost. (516-2)

Pisma naj se blagovoljno pošiljajo pod naslovom „30 let“ upravništvu „Slov. Naroda“.

Blagovolite obrniti!

Na pismena naročila pošlje zadruga 5 kgr. marelice in zavojem pred, brez vseh drugih stroškov in poštnine prostje za 1 gld. 50 kr. ka-
morkoli si budi. Naročila je poslati „sadržajski zadruzi“
v Ljubljani.

Važno za gospodinjje na deželi.
(Na debele od 5 kgr. naprej po 28 kr.)

11 marelice kilo po 36 kr. 11
Danes in prihodnje dni

Prostovoljstvo je odprta od 6. do 11. ure dopoldne in od 2. do 6. ure popoldne. (411—9)

nasproti semenšču.

drevovedu za vodo, v lesenem paviljonu ima sedaj svojo prodajalnico v šolskem

I. vipavska sadlarska zadruga

Blagovolite obrniti!

DR. VINKO GREGORIČ

naznanja slavnemu občinstvu, da se je povrnil s
svojega potovanja ter zopet ordinuje vsak dan
od 2. do 4. ure popoldne. (527-1)

DR. VALENTINA ZARNIKA

ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:

PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL

IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! —
Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slo-
venskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res
krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zar-
nikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena
knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI
TISKARNI“ v Ljubljani.

Aviso.

Dne 16. julija 1889. ob 11. uri dopoldne bode v
pisarni Tržaškega c. kr. vojaškega preskrbovalnega ma-
gacina pismena ponudbena obravnava zaradi zagotavljanja
zalaganja po zakupu: sena, slame za steljo in postelje,
drv, koaksa, premoga in stearin-sveč v Trstu, nadalje
zagotovljenje zalaganje po zakupu: ovsa, sena, slame za
steljo in postelje, potem drv v Kopru, in to v obeh
postajah za čas od dne 1. septembra 1889. do dne 31.
avgusta 1890.

Tudi se bodo ob enem vsprejemale pismene ponudbe
za zalaganje 1500 m³ trdih drv za Trst. Ta drva mo-
rajo se v mesecih: januar, februar, marec, april in maj
1890. po 300 m³ vsak mesec oddati in se bode vsak
prevzeti zalagalni obrok takoj plačal.

Obširni pogoji se lahko podrobno razvidijo iz v urad-
nem listu časopisa „Osservatore Triestino“, potem v Graški
„Tagespost“ in v Ljubljanskem „Slovenskem Narodu“ z
dne 3. julija t. l. v popolnem obsegu uvrstjenega razglasa
in iz pri tukajšnjem preskrbovalnem magacinu v pregled
ležečih zvezkov o pogojih, kateri se proti plačilu 4 kr.
za tiskano polo (na željo tudi po pošti) lahko dobé.

Upravna komisija

(494-1)

c. kr. vojaškega preskrbovalnega magacina.

Tovarna za strešno lepenko

L. VALZACHI & J. DIEPOLD

Brunn na G., postaja juž. železnice, Siebenhirtenstrasse Nr. 1,
priporoča najtrajnejšo in najpreverjenejšo

kamnito strešno lepenko.

Pleskarska masa za strehe iz lepenke.

Elastične asfaltne izolirne ploče proti vzdigujoči se
temeljni mokroti.
Karbolni lak (Carbolineum) kostanjevorange barve, najboljši
in najcenejši hranilni in ple-
skarsko sredstvo za lesene stvari. Kritja s strešno lepenko prevze-
mamo z garancijo za trajnost po pogodbi.

Ceniki zastoj in franko.

Stavbenim, zidarskim in tesarskim mojstrom primerni rabat.

Zalogo v Ljubljani ima

(484-5)

Andrej Druškovič na Mestnem trgu št. 10.

Usojam si naznanjati, da sem odprl svojo

odvetniško pisarno

v Ljubljani, Gospodske ulice št. 5.

Dr. Anton pl. Schoeppel.

(529-1)

Ad št. 464.

Aviso.

Dne 19. julija 1889. bode pri c. kr. vojaškem pre-
skrbovalnem magacinu v Gorici javna pismena ponud-
bena obravnava za zagotovljenje potrebščin za seno, slamo
za steljo, slamo za postelje, za drva in premog za postajo
Gorica, potem za slamo za postelje in drva za postajo
Gradiško za čas od dne 1. septembra 1889. do konca
avgusta 1890.

Natančnejši pogoji in ponudbeni formulari se lahko
ogledajo slednji dan od 8. do 12. ure dopoldne pri vo-
jaškem preskrbovalnem magacinu v Gorici. Tu leže tudi
za zakupno obravnavo pripravljeni zvezki o pogojih in se
dobé izvodi teh zvezkov (na željo tudi po pošti) proti
plačilu 4 kr. za polo.

Obširnejši razglasi izšli so v „Osservatore Triestino“,
v „Tagespost“ (v Gradci) in v „Slovenskem Narodu“ (v
Ljubljani) v meseci juliji.

Vojaška uprava poklada posebno važnost, da se zelo
udeležé tega zagotavljanja kmetske občine in producenti,
in te še posebno vabi. (509-1)

C. kr. vojaški preskrbovalni magacin v Gorici.

C. kr. priv.

kneza Auersperga

železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje

(217-35)

komerčnega litega blaga, peči v veliki izbori, ognjišče in ognjiščnih delov,
kotlov v vsakršni obliki in velikosti itd. itd., litega blaga za stavbe: stebrov,
oprijemalcev, svetilničnih stebrov priprostih in olepšanih, palic za okrižja, celih držališč,
polževih stopnic, strešnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodo-
vodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalnik itd., rudniških priprav: stop in mečkal,
pripravljalnih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozov itd., fužin-
skih naprav: valjarjev v pesek litih, trdnih valjarjev litih v surovo železne oblikov-
nike, peresnih kladiv, klešč, škropcev, itd., strojujnih delov surovo litih in zlikanih,
parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjake in pavilijonov iz litega in ko-
vanega železa, mlinskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tavbe,
reservarjev v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, turbin po Girardovej in
Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijah priprav: vratil, plošč
za jermenja, čelnih in stožastih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, s tenskih in
visečih steljk, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostolpnic,
odvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles iz litega in kovanega železa,
žagnih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkularnih
Tavoletti- in žag z jarmom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vretenom
in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in osij iz kovanega pretopljenega
železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

Na cesarja Josipa trgu.

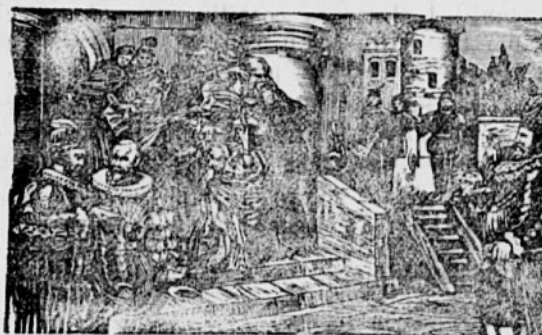
Karola Gabriel-a

veliki svetovnoznani

(513-3)

PANOPTIKUM in MUZEJ.

Samo še do nedelje
14. t. m. odprto!

V petek zadnji dan
za dame!

Vsak torek in petek dan za dame.

Znižana ustopnina:

Od sedaj ustopnina samo 10 kr., otroci 5 kr. — Za vse oddelke brez vsa-
cega doplačila samo 20 kr., za vojake do narednika 10 kr.

Lasstina in tisk „Národne Tisk arne“.